

B 13069-2026

Inscripció i pagament

Presencialment a atenció al soci, o bé, en línia mitjançant [aquest formulari](#).

Si no hi ha un mínim d'alumnes garantit s'avisarà amb antelació de la cancel·lació del curs i es retornaran els diners.

Preu del curs (5 sessions)

- Socis: **65 €** / menors de 30: **20 €**
- No Socis: **120 €** / menors de 30: **40 €**

Més informació

ateneubcn.cat

Carrer de la Canuda, 6 08002 Barcelona / Telèfon: 93 343 61 21

Aula Ateneu

L'ARQUITECTURA I LA CIUTAT DE BARCELONA

(1) 1590-2000

A càrrec del catedràtic
d'Història de l'Arquitectura

Josep M. Rovira

i l'arquitecte

Mateu Barba

**Ateneu
Barcelonès**

L'arquitectura i la ciutat de Barcelona (1590-2000)

Coincidint amb la celebració de la capitalitat de l'arquitectura a la nostra ciutat, l'Ateneu vol posar en relleu aquells edificis singulars que destaquen tant pel seu valor propi com per la seva capacitat d'incidir en la trama urbana i redefinir-la.

Barcelona és una ciutat molt apreciada per la qualitat de la seva arquitectura. Però el que cal saber és com aquesta arquitectura ha estat capaç de “crear” ciutat. Aquest curs analitzarà els casos més rellevants en què l'arquitectura i l'urbanisme s'alien per acceptar els interessos socials i polítics que la història exigeix i que transforma la ciutat des de reformes i novetats que tots podem apreciar. Una manera d'entendre una relació que des del Renaixement fins la Modernitat ha fet imprescindible aquests diàlegs i que ha animat l'arquitectura a proposar noves respostes als problemes i situacions que es van presentant.

A càrrec del Catedràtic d'Història de l'Arquitectura, **Josep M. Rovira**. Amb el suport d'**Elisabet Cirici** i **Mateu Barba**.

Durada i horari del curs

Curs presencial. **5 sessions**, els dimecres de 19 a 20.30 h, a la sala Montserrat Roig.

Programa

Dimecres 14 octubre - El Palau de la Diputació del general 1553-1621

La figura de Pere Blai ens ofereix, amb un cert retard, la possibilitat de parlar d' “arquitecte” i de “renaixement”, dos paraules canòniques de la cultura arquitectònica europea des del segle XV. L'edifici del palau de la Generalitat ens posa al dia amb els avenços italians com els testimonis del canvi de paradigma que el país està suportant en temps de contrareforma i de forts enfrontaments amb la corona. Ara ja no pot ser només rei i església a prevaldre en la ciutat. Ara cal un nou “centre”. I els resultats son notables.

Dimecres 21 d'octubre - La Llotja del mar. 1731-1794

El pensament il·lustrat va entrar amb força a Catalunya i les seves condicions van necessitar alguns edificis representatius que van proposar una altra manera d'entendre la ciutat i l'arquitectura. La Llotja de mar, la porta del mar, els porxos d'en Xifré etc., pretenien canviar de soca-rel l'imatge d'una ciutat excessivament ancorada en un centre, que va contraatacar amb un gran passeig, nous habitatges d'alt standing, una plaça i un ajuntament nous.

Dimecres 28 d'octubre - De cara l'Eixample. Tres en un: Lluís Domènech i Montaner, Antoni Gaudí i Josep Puig i Cadafalch

Parlar de “modernisme” i dels tres noms enunciats, gairebé es oció a Catalunya. Han estat tan publicitats, utilitzats i explotats per diferents interessos culturals, polítics i econòmics que la seva arquitectura és força coneguda però poc contrastada. A la “mansana de la discòrdia”, on els edificis semblen lluitar per sortir a la foto, podem veure les possibilitats, limitacions i propostes de cada un d'ells per una nova imatge de la ciutat. Com si féssim la presentació d'un seminari de modernisme que ens duraria moltes sessions.

Dimecres 4 de novembre - La ciutat noucentista es terciaritzava, 1901-1930

Els “homes del nou-cents” demanaven altres coses a l'arquitectura i a la ciutat. Avui en diem “equipaments”. Cultura, turisme. oficines administratives, biblioteques i escoles públiques eren les bases d'un programa que va aconseguir materialitzar-se en noves tipologies edificatòries i va canviar l'imatge de la ciutat. I també en una nova ciutat al marge de l'Eixample i que una monumentalització impactant havia de consolidar. El Pla Jaussely i l'Exposició d'Indústries Elèctriques en van fer les seves apostes entre greus conflictes socials. (**Mateu Barba**)

Dimecres 11 de novembre - L'arquitectura com a disciplina social. La Casa Bloc 1932 i el GATCPAC

Els esdeveniments que van aparèixer en temps de la segona república van facilitar l'aparició d'una arquitectura que estava proposant a Europa noves respostes a les exigències de l'industrialització i el sanejament de les parts antigues de la ciutat. La salut, l'ensejament, les vacances i l'habitatge havien de canviar les seves prioritats i oferir alternatives. Sert, Illescas, Torres, Duran i d'altres van canviar el paradigma: ja no estaven a l'espera dels encàrrecs del poder sino que eren ells els qui proposaven solucions que la nova realitat política va acceptar.